

30 грудня 2021 року

Касаційний цивільний суд Верховного Суду
Справа № 824/152/21
Колегія суддів: *В.В. Сердюк (суддя-доповідач)*
С. Ю. Мартєв
І. М. Фаловська

Щодо справи № 824/152/21 про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торгівельній палаті від 19 травня 2021 року

Шановний Валентин Васильович,

Громадська організація “Українська Арбітражна Асоціація” (надалі – “**Українська Арбітражна Асоціація**” або “**УАА**”)¹ висловлює свою повагу та звертається до Вас з приводу такого.

Українська Арбітражна Асоціація є єдиною в Україні професійною громадською організацією, яка об’єднує українських та іноземних фахівців та вчених у сфері міжнародного арбітражу. Відповідно до положень свого Статуту, затвердженого установчими зборами Протоколом № 4 від 20 грудня 2016 року, метою діяльності Української Арбітражної Асоціації є, зокрема, сприяння створенню позитивного іміджу України як місця арбітражу для вирішення комерційних спорів шляхом розвитку взаємовигідного співробітництва фахівців України та інших країн у галузі арбітражу, а також вдосконалення та популяризація арбітражу в Україні. Основними завданнями діяльності Української Арбітражної Асоціації, серед іншого, є сприяння в розробці державної політики щодо арбітражу та проведення досліджень практики застосування законодавства України в галузі арбітражу.

Підстави для звернення

Із публічних джерел нам стало відомо, що у провадженні Касаційного цивільного суду Верховного Суду (надалі – “**Суд**”) перебуває справа № 824/152/21 (надалі – “**Справа**”) за заявою Алкодіс ЕсА [ALKODIS SA] (надалі – “**Стягувач**” або “**Алкодіс**”) про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торгівельній палаті у справі № 25515/НВН від 19 травня 2021 року за позовом до ТОВ “АГАТ-А” (надалі – “**Боржник**” або “**Агат-А**”) про стягнення заборгованості, за яким арбітражний суд стягнув грошові суми з Боржника на користь Стягувача (надалі – “**Арбітражне Рішення**”).

На нашу думку, у цій Справі порушуються важливі питання, вирішення яких Судом має велике значення для розвитку арбітражу в Україні, сприйняття України як юрисдикції, дружньої до арбітражу та закріплення про-арбітражної практики визнання та виконання у відповідності до Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року (надалі – “**Нью-Йоркська Конвенція**”). На нашу думку, у рамках цієї Справи Суд матиме можливість надати роз’яснення щодо забезпечення ефективного виконання іноземних арбітражних рішень та видачі виконавчих листів на підставі арбітражних рішень, які покладають на боржників зобов’язання сплатити певні суми.

З огляду на важливість питань, що розглядаються у цій Справі, а також на значення рішення Суду у цій Справі для подальшого формування судової практики розгляду аналогічних ситуацій,

¹ Зареєстровано Головним управлінням юстиції в м. Києві за Наказом від 3 вересня 2012 року, свідоцтво № 0124-2012 ГО.

ми вважаємо за доцільне надати Висновок незалежних спеціалістів (надалі – “Висновок”) та сподіваємось на його корисність для Суду. Подання незалежних висновків експертними групами чи окремими спеціалістами (“друзями суду”, або латиною “*amici curiae*”) є поширеною практикою як в судових системах іноземних країн, так і в міжнародному правосудді (наприклад, в Європейському суді з прав людини, міжнародних інвестиційних арбітражах).

Метою таких висновків, як влучно висловився англійський суддя лорд Салмон, є “*допомогти суду шляхом неупередженого висвітлення правових норм*”. Для досягнення цієї мети, члени Робочої Групи УАА (див. перелік нижче) підготували Висновок, в якому викладено 1) аналіз застосовних, на нашу думку, положень законодавства, 2) наявної на даний момент практики українських судів, 3) а також міжнародні академічні та практичні підходи до вирішення аналогічних питань, яким Суд може надати оцінку на власний розсуд. У разі посилань у цьому Висновку на джерела іноземною мовою надається переклад відповідних уривків українською мовою. У разі необхідності ми готові надати повний текст джерел, на які посилається Висновок, мовою оригіналу.

Ми цілком усвідомлюємо, що питання тлумачення та застосування норм українського законодавства, а також міжнародних договорів, стороною яких є Україна, у цій Справі є виключними повноваженнями Суду. У той же час ми сподіваємось, що неупереджений аналіз наданий у цьому Висновку стане Суду в нагоді при прийнятті рішення по даній Справі.

Незалежність та безсторонність авторів Висновку

Ні Українська Арбітражна Асоціація, ні юристи, що брали участь у підготовці Висновку (надалі – “Робоча Група УАА” або “Робоча Група”), не мають жодної зацікавленості у результаті цієї Справи. Зокрема, кожен з юристів, що брали участь у підготовці Висновку, підтвердив, що ані він/вона, ані юридична фірма, з якою він/вона пов’язаний/а, не представляє та не представляла сторін у даній Справі, та що сторони у даній Справі не є ані його/її клієнтами, ані клієнтами юридичної фірми, з якою він/вона пов’язаний/а.

Висновок підготовлений виключно за власною ініціативою Української Арбітражної Асоціації. Ані сторони Справи, ані їх представники не зверталися до Української Арбітражної Асоціації щодо цього питання. Українська Арбітражна Асоціація, у свою чергу, не вступала у будь-які контакти зі сторонами Справи чи їх представниками у зв’язку з підготовкою Висновку.

Ми щиро сподіваємось, що даний Висновок буде корисним для Суду.

З повагою,

Маслов Олексій Сергійович,
Член правління Української Арбітражної Асоціації
Голова Робочої Групи

Додаток: Юридичний висновок незалежних спеціалістів

КАСАЦІЙНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ СУД ВЕРХОВНОГО СУДУ

(СПРАВА № 824/152/21)

30 грудня 2021 року

СПРАВА ЗА ЗАЯВОЮ АЛКОДІС ЕСА
ПРО ВИЗНАННЯ ТА НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ
МІЖНАРОДНОГО АРБІТРАЖНОГО СУДУ ПРИ МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЕЛЬНІЙ
ПАЛАТІ ВІД 19 ТРАВНЯ 2021 РОКУ
У СПРАВІ ЗА ПОЗОВОМ АЛКОДІС ЕСА ПРОТИ ТОВ “АГАТ-А”

**ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК НЕЗАЛЕЖНИХ
СПЕЦІАЛІСТІВ**

(AMICI CURIAE BRIEF)

УКРАЇНСЬКА АРБІТРАЖНА АСОЦІАЦІЯ

ЗМІСТ

I. НЕЗАЛЕЖНІ СПЕЦІАЛІСТИ (<i>AMICI CURIAE</i>), ЯКІ ПІДГОТУВАЛИ ЦЕЙ ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК.....	3
II. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	4
III. ФАКТИЧНІ ОБСТАВИНИ ТА ПИТАННЯ, ЩОДО ЯКИХ НАДАЄТЬСЯ ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК.....	7
IV. ЗАСТОСОВНІ НОРМИ ПРАВА.....	9
V. АНАЛІЗ.....	12
1. Засади визнання та виконання іноземних арбітражних рішень за Нью-Йоркською Конвенцією.....	12
<i>a. Зобов'язання визнавати та виконувати арбітражні рішення за Нью-Йоркською Конвенцією.....</i>	<i>12</i>
<i>b. Арбітражні рішення за Регламентом МАС при МТП про стягнення коштів.....</i>	<i>14</i>
<i>c. Висновок.....</i>	<i>16</i>
2. Перспективи виконання рішень зобов'язального характеру про сплату грошових коштів.....	17
<i>a. Природа та спосіб виконання рішень зобов'язального характеру.....</i>	<i>17</i>
<i>b. Ризик неможливості вжиття заходів примусового виконання рішення.....</i>	<i>18</i>
<i>c. Ризик неможливості зміни способу виконання рішення.....</i>	<i>20</i>
<i>d. Ризик закінчення провадження.....</i>	<i>21</i>
<i>e. Висновок.....</i>	<i>21</i>
3. Огляд рішень українських судів щодо визнання та надання дозволу на виконання іноземних арбітражних рішень.....	23
<i>a. Справа Тодіні Коструціоні Дженералі С.п.А.....</i>	<i>23</i>
<i>b. Справа Унікредит Банк Акціонтезелльшафт.....</i>	<i>23</i>
<i>c. Справа Індумет Лімітед.....</i>	<i>24</i>
<i>d. Огляд практики щодо визнання та виконання рішень, постановлених іншими арбітражними інституціями або арбітражами ad hoc.....</i>	<i>24</i>
<i>e. Висновки.....</i>	<i>26</i>
VI. ВИСНОВКИ.....	27

I. НЕЗАЛЕЖНІ СПЕЦІАЛІСТИ (*AMICI CURIAE*), ЯКІ ПІДГОТУВАЛИ ЦЕЙ ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК

Цей юридичний висновок підготовлений Робочою Групою УАА у такому складі:

1. Анна Власенко, юристка AVELLUM, (Київ, Україна);
2. Дарина Гребенюк, старша юристка адвокатського об'єднання “Арцінгер” (Київ, Україна);
3. Ентоні Коннерті, Чемберз оф Стівен Хокман КьюСи (Лондон, Сполучене Королівство) [*Anthony Connerty, Chambers of Stephen Hockman QC (London, the United Kingdom)*];
4. Оксана Карел, радниця адвокатського об'єднання “Арцінгер” (Київ, Україна);
5. Неллі Кічігіна, юристка AVELLUM, (Київ, Україна);
6. Анастасія Котлярчук, юристка “Марченко Партнерз”, (Київ, Україна);
7. Олексій Маслов, старший юрист AVELLUM, (Київ, Україна);
8. Крістіна Мисенко, юристка AVELLUM, (Київ, Україна);
9. Оксана Рябініна, юристка Integrites, (Київ, Україна);
10. Дар'я Шрамко, юристка ТОВ “МЕТІНВЕСТ БІЗНЕС СЕРВІС” (Кривий Ріг, Україна).
11. Микола Юрлов, радник “Марченко Партнерз”, (Київ, Україна); та
12. Тетяна Ющенко, юристка “Марченко Партнерз”, (Київ, Україна).\

* * *

II. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО, МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ, ЗАКОНОДАВСТВО ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ ТА АРБІТРАЖНІ РЕГЛАМЕНТИ

1. Конституція України.
2. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 1958 року.
3. Закон України “Про міжнародний комерційний арбітраж” № 4002-ХІІ від 24 лютого 1994 року.
4. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18 березня 2004 року.
5. Закон України “Про виконавче провадження” № 1404-VIII від 2 червня 2016 року.
6. Арбітражний регламент Міжнародної торгівельної палати 2017 року.

УКРАЇНСЬКА СУДОВА ПРАКТИКА, СУДОВА ПРАКТИКА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ ТА АРБІТРАЖНІ РІШЕННЯ

Судові рішення

7. Постанова Верховного Суду від 27 червня 2018 року у справі № 519/15/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75717009>.
8. Постанова Верховного Суду від 12 травня 2021 року у справі № 911/1110/20, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96907093>.
9. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 28 серпня 2018 року у справі № 906/493/16, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78977571>.
10. Постанова Верховного Суду від 4 травня 2020 року у справі № 2-1927/11. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89130516>.
11. Постанова Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року у справі № 818/348/18. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77586304>.
12. Постанова Верховного Суду від 7 квітня 2021 року у справі № 759/2328/16-ц. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96207874>.
13. Постанова Верховного Суду від 16 грудня 2020 року у справі № 442/2633/19. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93879587>.
14. Ухвала Солом'янського районного суду м. Києва від 15 червня 2015 року у справі № 760/15056/14-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/45255501>.
15. Ухвала Київського апеляційного суду від 21 березня 2019 року у справі № 761/22964/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80752036>.
16. Ухвала Києво-Святошинського районного суду Київської області від 8 листопада 2017 року у справі № 362/1240/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/70168574>.
17. Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва від 1 липня 2016 року у справі № 761/37045/15-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/58807515>.

18. Ухвала Дніпровського районного суду м. Києва від 17 серпня 2015 року у справі № 755/6749/15-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/52726999>.
19. Ухвала Київського апеляційного суду від 12 лютого 2020 року у справі № 824/198/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87793109>.
20. Постанова Верховного Суду від 24 вересня 2020 року у справі № 824/198/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91854921>.
21. Ухвала Київського апеляційного суду від 17 жовтня 2019 року у справі № 824/99/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85007911>.
22. Постанова Верховного Суду від 28 травня 2020 року у справі № 824/99/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89621424>.
23. Ухвала Київського апеляційного суду від 3 жовтня 2019 року у справі № 824/235/2018, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84813852>.
24. Постанова Верховного Суду від 6 лютого 2020 року у справі № 824/235/2018, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87527671>.
25. Рішення Південного окружного суду штату Нью-Йорк від 13 лютого 2009 року у справі Американ Експрес Банк Лтд. проти Банко Еспаньйоль де Кредито С.А. [American Express Bank Ltd. v. Banco Español de Crédito S.A., Southern District Court of New York, United States of America, 13 February 2009, 1:06-cv-03484-RJH].
26. Рішення Федерального апеляційного суду 9-го округу США від 26 березня 2002 року у справі *Гленкор Грейн Роттердам БВ проти Шивант Рай Харнарейн Ко.* [Glencore Grain Rotterdam BV v. Shivnath Rai Harnarain Co., 284 F.3d 1114, 1120 (9th Cir. 2002)].
27. Рішення Касаційного суду Італії від 7 червня 1995 року [Judgment of 7 June 1995, XXII Y.B. Comm. Arb. 727, 731 (Italian Corte di Cassazione) (1997)].
28. Рішення та наказ Верховного суду штату Нью-Йорк, округ Нью-Йорк від 2 грудня 2019 року [Decision and Order of The Supreme Court of The State of New York, New York County, on Motion to Confirm The Award dated 2 December 2019].

Арбітражні рішення

29. Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 23786 Сольгар Інк. проти Оакліф Холсам Фудз Інк. від 21 серпня 2019 року [Solgar Inc. v. Oakleaf Wholesome Foods Inc., ICC Case No. 23786, Final Award, 21 August 2019].
30. Арбітражне рішення у справі МАС № 17521/VRO Роберт Бош ГМБХ та Роберт Бош С.А.С. проти Ханівол Інтернешанл Інк. від 30 листопада 2011 року [Robert Bosch GmbH and Robert Bosch S.A.S. v. Honeywell International Inc., ICC Case No. 17521/VRO, Award, 30 November 2011].
31. Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 24178/МК Гаваї Пасіфік Телепорт Л.П. проти Ператон Говермент Комьюнікейшнз Інк. від 22 червня 2020 року [Hawaii Pacific Teleport L.P. v. Peraton Government Communications Inc., ICC Case No. 24178/МК, Final Award, 22 June 2020].
32. Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 19397/AGF/ZF/RD Цессана Файненс Корпорейшн проти Аль Гаїт Холдінг Компані ПДЖСК від 26 жовтня 2015 року [Cessna Finance Corporation v. Al Ghaith Holding Company PJSC, ICC Case No. 19397/AGF/ZF/RD, Final Award, 26 October 2015].

33. Рішення Окружного суду південного округу Нью-Йорку від 17 травня 2021 року [Judgment of the United States District Court for the Southern District of New York, 17 May 2021].

МАТЕРІАЛИ ЮНСІТРАЛ, КОМЕНТАРІ ТА АКАДЕМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

34. Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ по Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк, 1958 рік), 2016 р. [UNCITRAL Secretariat Guide on the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York, 1958)] [Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ].
35. А. Берг, *Нью-Йоркська арбітражна конвенція 1958 року: на шляху до єдиного судового тлумачення*, Клувер Міжнародне Право (1981) [Berg, A. (1981). *The New York Arbitration Convention of 1958: Towards a Uniform Judicial Interpretation*. Kluwer Law International].
36. Гаррі Б. Борн, *Міжнародний Комерційний Арбітраж*, Клувер Міжнародне Право (2021) [Gary B. Born, *International Commercial Arbitration*, Kluwer Law International (2021)], ст. 3724-3729 [Борн].
37. Т. Ченг, *Святкування п'ятдесятої річниці Нью-Йоркської конвенції, через 50 років після Нью-Йоркської конвенції: Міжнародна арбітражна конференція МРКА (під. ред. А. Берг)* (2009) [Cheng, T. ed. Berg, A. (2009). *Celebrating the Fiftieth Anniversary of the New York Convention, in 50 Years of the New York Convention: ICCA International Arbitration Conference*].
38. Коментар Міжнародної Ради з Комерційного Арбітражу до Нью-Йоркської Конвенції 1958 року: Посібник для суддів (П. Сандерс, ред., 2011) [ICCA's Guide to the Interpretation of the 1958 New York Convention: A Handbook for Judges (P. Sanders ed., 2011)].

* * *

III. ФАКТИЧНІ ОБСТАВИНИ ТА ПИТАННЯ, ЩОДО ЯКИХ НАДАЄТЬСЯ ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК

Фактичні обставини

1. Як було зазначено вище, жоден з членів Робочої Групи УАА не брав участі у розгляді цієї Справи у будь-якому статусі. Члени Робочої Групи УАА також не ознайомилися із матеріалами цієї Справи. Усі наведені далі обставини відображають інформацію, отриману членами Робочої Групи УАА із публічних джерел.
2. 19 травня 2021 року склад арбітражного суду (арбітражний трибунал) із трьох арбітрів за Регламентом Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торгівельній палаті (надалі – “Регламент” та “МАС при МТП” відповідно) виніс рішення у справі № 25515/НВН за позовом Алкодіс (Стягувача) проти Агат-А (Боржника). Спір стосувався ціни товару і порядку розрахунків за контрактом №А08609 щодо поставки біоетанолу, укладеним між Алкодіс у якості покупця та Агат-А у якості продавця. Стаття 12 зазначеного контракту містила арбітражну угоду про передачу спорів на вирішення “арбітражем за правилами Міжнародної торгової палати” із місцем арбітражу у м. Париж, Франція.
3. У Арбітражному Рішенні склад арбітражного суду вирішив спір на користь Стягувача, постановивши про стягнення з Боржника заборгованості, передбачених українським законодавством процентів, нарахованих на суму заборгованості, арбітражних витрат, витрат на правову допомогу та інших витрат.
4. Стягувач звернувся із заявою про визнання та надання дозволу на примусове виконання Арбітражного Рішення до Київського апеляційного суду.
5. Ухвалою від 27 вересня 2021 року у справі № 824/152/21 Київський апеляційний суд задовольнив заяву Стягувача частково. Так, хоча Київський апеляційний суд не встановив підстав для відмови у визнанні та виконанні Арбітражного Рішення за Цивільним процесуальним кодексом України (надалі – “ЦПК”), суд погодився із Боржником, що у резолютивній частині Арбітражного Рішення арбітражний трибунал “зобов’язував боржника сплатити суми, а не стягував їх”. З цього приводу Київський апеляційний суд зазначив таке:

“Посилання представника стягувача на те, що в судовій практиці неодноразово ухвалювались рішення про надання дозволу на виконання рішень іноземних судів, в яких зазначалось про стягнення боргу, навіть в тому випадку, коли в перекладах писалось зобов’язати сплати, так як це ідентичні поняття, колегія суддів не приймає, оскільки з наданих прикладів не вбачається, що з цього приводу між сторонами виникав спір під час вирішення клопотання про надання дозволу на виконання рішення іноземного суду, та саме такі доводи наводились боржником як підстави для відмови у видачі виконавчого листа та відмови у наданні дозволу на виконання.

Відповідно, слід видати виконавчий лист на примусове виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Міжнародній торгівельній палаті у справі №25515/НВН від 19 травня 2021 року за позовом «АЛКОДИС ЕсА» (ALKODIS SA) до ТОВ «АГАТ-А» про зобов’язання ТОВ «АГАТ-А» сплатити на користь «АЛКОДИС ЕсА» (ALKODIS SA) суми 577 954,80 євро, а також передбачених законодавством України процентів, нарахованих на суму 577 954,80 євро в розмірі 3% річних (ч. 2 ст. 625 Цивільного кодексу України) з 15 квітня 2020 року до дня фактичного здійснення платежу, 115 000,00 доларів США в рахунок встановлених

Арбітражним Судом арбітражних витрат та 63 954,87 євро в рахунок витрат на правову допомогу та інших витрат”.

6. Стягувач звернувся до Верховного Суду із апеляційною скаргою на ухвалу Київського апеляційного суду. Ухвалою від 25 жовтня 2021 року Касаційний цивільний суд Верховного Суду відкрив апеляційне провадження у Справі.

Питання, щодо яких надається Висновок

7. Беручи до уваги викладене вище розуміння фактичних обставин, при розгляді клопотання про надання дозволу на примусове виконання Арбітражного Рішення постає таке питання:

чи відповідатиме видача у цій Справі виконавчого листа про “стягнення” грошової суми із Боржника, а не про “зобов’язання сплатити” грошову суму Боржником українському законодавству, включно із Нью-Йоркською Конвенцією.

8. Робоча Група УАА наголошує, що цей Висновок стосується виключно зазначеного вище питання і у ньому не розглядаються будь-які інші питання, що можуть виникати при апеляційному перегляді Справи у Суді. Серед іншого, але не виключно, Робоча Група УАА не надає жодних висновків щодо наявності чи відсутності будь-яких підстав для відмови у визнанні та виконанні Арбітражного Рішення.

* * *

IV. ЗАСТОСОВНІ НОРМИ ПРАВА

Загальна характеристика

9. Для розгляду даної Справи Судом першочергове значення мають норми Нью-Йоркської Конвенції, яка визначає умови визнання та надання дозволу на виконання Арбітражного Рішення.
10. Нью-Йоркська Конвенція вважається засадничим інструментом у сфері міжнародного арбітражу. Ратифікуючи її, країни погоджуються поважати та визнавати укладені арбітражні угоди, а також забезпечувати визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, ухвалених на підставі цих угод. На сьогодні учасниками Нью-Йоркської Конвенції є 169 країн (у тому числі й Україна), що підтверджує її універсальність. Через цей універсальний характер Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (надалі – “ЮНСІТРАЛ”) проводить численні дослідницькі проекти для забезпечення одноманітного тлумачення Нью-Йоркської Конвенції у різних юрисдикціях. Як приклад, Робоча Група хотіла б навести Керівництво Нью-Йоркською Конвенцією від Секретаріату ЮНСІТРАЛ [UNCITRAL Secretariat Guide on New York Convention], складене у 2016 році і доступне на присвяченій Нью-Йоркській Конвенції веб-сторінці <http://newyorkconvention1958.org> (надалі – “Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ”). Робоча група також звертає увагу, що як Касаційний цивільний суд Верховного суду, так і Велика Палата Верховного Суду регулярно посилаються на Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ у своїх Постановах.²
11. Через універсальний характер Нью-Йоркської Конвенції та міжнародного арбітражу як галузі права, у цьому Висновку Робоча Група УАА зосереджується не тільки на положеннях українського законодавства і національній судовій практиці, але й на судовій практиці, фахових виданнях та наукових коментарях іноземних країн.
12. Окрім цього, аналіз Робочої Групи УАА суттєво базується на Законі України “Про виконавче провадження” (надалі – “Закон про Виконавче Провадження”), який визначає засади виконавчого провадження в Україні та встановлює порядок виконання судових рішень.

Застосовні положення

13. У цьому підрозділі Робоча Група надає невичерпний перелік основних застосовних положень, якими члени Робочої Групи керувались при написанні Висновку.
14. У цьому Висновку основну увагу буде приділено таким положенням Нью-Йоркської Конвенції:

Стаття III

“Кожна Договірна Держава визнає арбітражні рішення обов’язковими і приводить їх до виконання згідно з процесуальними нормами тієї території, де запитується визнання та приведення до виконання цих рішень, на умовах, викладених у нижченаведених статтях Конвенції. До визнання і приведення до виконання арбітражних рішень, до яких застосовується ця Конвенція, не повинні застосовуватися істотно обтяжливі умови або більш високі мита

² Постанова Верховного Суду від 12 травня 2021 року у справі № 911/1110/20, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96907093>; Постанова Великої Палати Верховного Суду від 28 серпня 2018 року у справі № 906/493/16, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78977571>.

або збори, ніж ті, які існують для визнання і приведення у виконання внутрішніх рішень”.

15. Окрім цього, важливим для аналізу Робочої Групи УАА є наступні положення Закону про Виконавче Провадження:

Стаття 10

“1. Заходами примусового виконання рішень є:

1) звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об’єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами.

[...]”

Стаття 48

“1. Звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті, вилученні (списанні коштів з рахунків) та примусовій реалізації.

[...]”

Стаття 63

“За рішеннями, за якими боржник зобов’язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, виконавець наступного робочого дня після закінчення строку, визначеного частиною шостою статті 26 цього Закону, перевіряє виконання рішення боржником. Якщо рішення підлягає негайному виконанню, виконавець перевіряє виконання рішення не пізніше як на третій робочий день після відкриття виконавчого провадження.

2. У разі невиконання без поважних причин боржником рішення виконавець виносить постанову про накладення на боржника штрафу, в якій також зазначаються вимога виконати рішення протягом 10 робочих днів (за рішенням, що підлягає негайному виконанню, - протягом трьох робочих днів) та попередження про кримінальну відповідальність.

3. Виконавець наступного робочого дня після закінчення строку, передбаченого частиною другою цієї статті, повторно перевіряє виконання рішення боржником.

У разі повторного невиконання без поважних причин боржником рішення, якщо таке рішення може бути виконано без участі боржника, виконавець надсилає органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та вживає заходів примусового виконання рішення, передбачених цим Законом.

У разі невиконання боржником рішення, яке не може бути виконано без участі боржника, виконавець надсилає до органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та виносить постанову про закінчення виконавчого провадження.

[...]”.

Стаття 75

“1. У разі невиконання без поважних причин у встановлений виконавцем строк рішення, що зобов’язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі виконавець виносить постанову про накладення штрафу на боржника - фізичну особу у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на боржника - юридичну особу - 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та встановлює новий строк виконання.

[...]”.

V. АНАЛІЗ

1. Засади визнання та виконання іноземних арбітражних рішень за Нью-Йоркською Конвенцією

- a. *Зобов'язання визнавати та виконувати арбітражні рішення за Нью-Йоркською Конвенцією*
16. Для розгляду справи про визнання та виконання іноземного арбітражного рішення на території України першочергове значення мають положення Нью-Йоркської Конвенції, яка є частиною національного законодавства³. ЦПК передбачає, що “*цивільне судочинство здійснюється відповідно до Конституції України, цього Кодексу, Закону України “Про міжнародне приватне право”, законів України, що визначають особливості розгляду окремих категорій справ, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України*”⁴.
17. Стаття III Нью-Йоркської Конвенції встановлює, що “[к]ожна Договірна Держава визнає арбітражні рішення обов'язковими **і приводить їх до виконання згідно з процесуальними нормами тієї території**, де запитується визнання та приведення до виконання цих рішень, на умовах, викладених у нижченаведених статтях Конвенції”. (**підкреслення** додано)
18. Подібне положення міститься у частині першій статті 35 Закону України “Про міжнародний комерційний арбітраж”: “*Арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається обов'язковим і при поданні до компетентного суду письмового клопотання виконується з урахуванням положень цієї статті та статті 36*”.
19. Метою Нью-Йоркської Конвенції є спрощення визнання та виконання іноземних арбітражних рішень якомога більшою мірою⁵. Для досягнення цієї мети положення Конвенції наділяють суди держав-учасниць Конвенції дискреційними повноваженнями на приведення у виконання арбітражного рішення⁶. Як відзначають суди і науковці багатьох країн (США, Німеччина, Великобританія, Камерун, Болгарія, Італія, Швейцарія, Німеччина, Люксембург тощо), Конвенцією встановлена “*про-арбітражність*” як базовий підхід до визнання та виконання арбітражних рішень, відповідно до якого, серед іншого, існує презумпція, що арбітражне рішення створює дійсні зобов'язання для сторін (наприклад, обов'язок боржника сплати присуджену арбітражним судом суму), якщо тільки у визнанні та виконанні такого рішення не буде відмовлено на основі виключного переліку підстав, закріпленого у статті V Конвенції.⁷ Як відзначив суд у США, “[Нью-

³ “*Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України*”, Конституція України, стаття 9.

⁴ Цивільний процесуальний кодекс України, ч. 1 ст. 3.

⁵ А. Берг, *Нью-Йоркська арбітражна конвенція 1958 року: на шляху до єдиного судового тлумачення*, Клувер Міжнародне Право (1981) [Berg, A. (1981). *The New York Arbitration Convention of 1958: Towards a Uniform Judicial Interpretation*. Kluwer Law International], ст. 265; Т. Ченг, *Святкування п'ятдесятої річниці Нью-Йоркської конвенції через 50 років після Нью-Йоркської конвенції: Міжнародна арбітражна конференція МРКА (під ред. А. Берг) (2009)* [Cheng, T. ed. Berg, A. (2009). *Celebrating the Fiftieth Anniversary of the New York Convention, in 50 Years of the New York Convention: ICCA International Arbitration Conference*], процитовані в Керівництві Секретаріату ЮНСІТРАЛ, ст. 138, п. 5.

⁶ Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ, ст. 138, п. 5.

⁷ Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ, ст. 78-81, із посиланням, серед іншого, на Рішення Південного окружного суду штату Нью-Йорк від 13 лютого 2009 року у справі *American Express Bank Ltd. проти Банко Еспаньйоль де Кредито С.А.* [American Express Bank Ltd. v. Banco Español de

Йоркська] Конвенція ... має упередження на користь виконання [арбітражних рішень], що вже тривалий час визнається Верховним Судом [США]”⁸. Касаційний суд Італії назвав це “презумпцією виконуваності арбітражного рішення”⁹.

20. За словами провідного науковця та фахівця у сфері міжнародного арбітражу Гарі Борна:

*“Як судові рішення різних країн, так і інші джерела послідовно і вірно доходять одного й того ж висновку: **Нью-Йоркська Конвенція встановлює ліберальний режим регулювання, що надає пріоритет виконанню [арбітражних рішень] та який розроблений, щоб сприяти визнанню та виконанню іноземних та інших не національних арбітражних рішень у державах-учасницях [Нью-Йоркської Конвенції]. Ці цілі та мета є центральними для тлумачення та застосування як [Нью-Йоркської] Конвенції, так і сучасного їй національного законодавства щодо арбітражу**”*¹⁰. (підкреслення додано)

21. Схожа “про-арбітражна” презумпція встановлена у Господарському процесуальному кодексі України щодо тлумачення арбітражних угод:

*“3. Будь-які неточності в тексті угоди про передачу спору на вирішення до третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу та (або) сумніви щодо її дієвості, чинності та виконуваності повинні тлумачитися судом на користь її дієвості, чинності та виконуваності”*¹¹.

22. Зазначений про-арбітражний підхід при визнанні та виконанні арбітражних рішень за Нью-Йоркською Конвенцією відображається і у рішеннях Верховного Суду. Так, Верховний Суд встановив, що при застосуванні положень Нью-Йоркської Конвенції та процесуального законодавства України судам слід керуватись саме Нью-Йоркською Конвенцією, оскільки *“положення Нью-Йоркської конвенції є обов’язковими до виконання Україною та є пріоритетними та мають вищу юридичну силу щодо національного законодавства України (за виключенням Конституції України), що регулюють спірні правовідносини”*¹². (підкреслення додано)

23. Як впливає із назви та змісту її положень, Нью-Йоркська конвенція стосується як визнання (надання законної сили судовому рішення), так і безпосередньо виконання іноземних арбітражних рішень¹³. Таким чином, вона покладає на держав-учасниць і, відповідно, їх суди, зобов’язання не тільки визнати, але й виконати арбітражне рішення

Crédito S.A., Southern District Court of New York, United States of America, 13 February 2009, 1:06-cv-03484-RJH]; Гаррі Б. Борн, Міжнародний Комерційний Арбітраж, Клувер Міжнародне Право (2021) [Gary B. Born, International Commercial Arbitration, Kluwer Law International (2021)], ст. 3724-3729 [Борн]; Коментар Міжнародної Ради з Комерційного Арбітражу до Нью-Йоркської Конвенції 1958 року: Посібник для суддів (П. Сандерс, ред., 2011) [ICCA’s Guide to the Interpretation of the 1958 New York Convention: A Handbook for Judges (P. Sanders ed., 2011)], ст. 14-16.

⁸ Рішення Федерального апеляційного суду 9-го округу США від 26 березня 2002 року у справі *Гленкор Грейн Роттердам БВ проти Шивнат Рай Харнарейн Ко.* [Glencore Grain Rotterdam BV v. Shivnath Rai Harnarain Co., 284 F.3d 1114, 1120 (9th Cir. 2002)], процитоване у Борн, ст. 3725.

⁹ Рішення Касаційно суду Італії від 7 червня 1995 року [Judgment of 7 June 1995, XXII Y.V. Comm. Arb. 727, 731 (Italian Corte di Cassazione) (1997)], процитоване у Борн, ст. 3726.

¹⁰ Борн, ст. 3727.

¹¹ Господарський процесуальний кодекс України, частина 3 статті 22.

¹² Постанова Верховного Суду від 27 червня 2018 року у справі № 519/15/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75717009>.

¹³ Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ, ст. 10-11.

(за винятком обмеженого переліку підстав у статті V)¹⁴. Відповідно, надаючи дозвіл на визнання та виконання в порядку глави третьої розділу IX ЦПК, суд, що керується Нью-Йоркською Конвенцією, має зробити це таким чином, щоб досягнути мети Конвенції та “якомога більше спростити виконання рішення”. Як вже зазначалося вище, за статтею III держави-учасниці Конвенції зобов’язалися приводити іноземні арбітражні рішення до виконання згідно зі своїми процесуальними нормами. Цим положенням Конвенція надає державам-учасницям право самостійно визначати процедуру визнання та виконання (що в Україні відображена у главі третій Розділу IX ЦПК та Законі України “Про виконавче провадження”), але не дозволяє їм, через такі процесуальні норми, створювати більш обтяжливі умови або встановлювати додаткові вимоги для сторін, що звертаються за визнанням та виконанням, ніж ті, що передбачені Конвенцією.¹⁵

24. Отже, у світлі зазначеного вище про-арбітражного підходу та презумпції виконуваності, що встановлені Нью-Йоркською Конвенцією, та, відповідно, є частиною українського права, процесуальні правила виконання рішень не мають створювати додаткові бар’єри до виконання положень та досягнення мети Конвенції – ефективного виконання арбітражних рішень.

b. Арбітражні рішення за Регламентом МАС при МТП про стягнення коштів

25. Як було зазначено у Розділі III (*Фактичні обставини*) вище, із публічних джерел Робоча Група УАА розуміє, що арбітражний спір виник із правовідносин за договором купівлі-продажу. Зі змісту Ухвали Київського апеляційного суду від 27 вересня 2021 року ми також розуміємо, що Арбітражне Рішення стосувалося саме стягнення грошових сум, адже в ухвалі зазначено таке:

“12 липня 2021 року до Київського апеляційного суду, в порядку ст. 476 ЦПК України, надійшла заява «АЛКОДИС ЕсА» (ALKODIS SA) про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торгівельній палаті у справі №25515/НВН від 19 травня 2021 року за позовом «АЛКОДИС ЕсА» (ALKODIS SA) до ТОВ «АГАТ-А» про стягнення заборгованості у сумі 577 954,80”,

та

*“19 травня 2021 року Арбітражний Суд в складі трьох арбітрів постановив остаточне Рішення у справі № 25515/НВН (далі - «Рішення») в м. Париж, Франція. Суд зобов’язав відповідача сплатити позивачу 577 954,80 євро, а також передбачені законодавством України проценти, нараховані на суму 577 954,80 євро в розмірі 3% річних (ч. 2 ст. 625 Цивільного кодексу України) з 15 квітня 2020 року до дня фактичного здійснення платежу, сплатити позивачу 115 000,00 доларів США в рахунок встановлених Арбітражним Судом арбітражних витрат, сплатити позивачу 63 954,87 євро в рахунок витрат на правову допомогу та інших витрат.” **(підкреслення додано)***

26. При цьому, варто звернути увагу, що Регламент МАС при МТП (як і регламенти багатьох інших міжнародних арбітражних установ) не встановлює жодних формальних вимог, щодо того, як саме має бути сформована резолютивна частина арбітражного рішення. Це відповідає загальному принципу гнучкості та дискреційного характеру арбітражного процесу. Регламент, натомість, передбачає у частині 6 статті 35:

¹⁴ Борн, ст. 3728.

¹⁵ Керівництво Секретаріату ЮНСІТРАЛ, ст. 90-95; Борн, ст. 3717.

“Кожне арбітражне рішення є обов’язковим для сторін. Погоджуючись на розгляд спорів в арбітражі за Регламентом, сторони зобов’язуються виконувати будь-яке рішення без затримок та вважаються такими, що відмовились від їхніх прав на будь-який спосіб оскарження у тій мірі, у якій така відмова може бути ними належно вчинена”.

27. Формулювання резолютивної частини арбітражного рішення може залежати від багатьох чинників – права, що застосовується до правовідносин сторін, права місця арбітражу, формулювання позовних вимог тощо. Так, із арбітражних рішень МАС при МТП можна побачити, що такі формулювання як *“award”* (українською *“присудити”* або *“стягнути на користь”*), *“order to pay”* (українською *“стягнути”*, *“наказати сплатити”*, *“зобов’язати сплатити”*), *“shall pay”* (*“має сплатити”*) та інші подібні формулювання використовуються взаємозаміно, щоб позначити одну й ту ж категорію рішень арбітрів – рішень, за якими одна сторона має сплатити певну суму іншій стороні, наприклад в порядку відшкодування збитків, повернення безпідставно отриманих коштів, реституції, виконання договору, компенсації арбітражних та юридичних витрат тощо¹⁶. При цьому, із практичного досвіду учасників Робочої Групи УАА та проаналізованих арбітражних рішень МАС при МТП, найчастіше вживаним формулюванням є саме *“order to pay”* (українською *“стягнути”*, *“наказати сплатити”*, *“зобов’язати сплатити”*).
28. Наприклад, в арбітражній справі *Сольгар Інк. проти Оакліф Холсам Фудз Інк.* [*Solgar Inc. v. Oakleaf Wholesome Foods Inc.*] відповідач порушив свої договірні зобов’язання за договором поставки вітамінів тим, що не сплатив за поставлену продукцію та не виконав умови щодо мінімальних обсягів замовлення продукції. Арбітражний трибунал підтримав позовні вимоги позивача та присудив йому відшкодування понесених збитків. При цьому, у резолютивній частині рішення Арбітражний трибунал зазначив, що відповідачу *“наказано сплатити”* (англійською *“ordered to pay”*) суму збитків¹⁷. Це арбітражне рішення було в подальшому визнане у Сполучених Штатах Америки. При цьому Верховний суд штату Нью-Йорк, надаючи дозвіл на виконання рішення, сформулював резолютивну частину наступним чином: *“[В]ирішив, що заявник Сольгар Інк. ... стягує [англійською “do recover”] із відповідача Оакліф ... суму в розмірі 3 280 866,86 доларів США і отримає дозвіл на виконання такого рішення”*¹⁸.
29. Також можна згадати справу *Цессана Файненс Корпорейшн проти Аль Гаїт Холдінг Компані ПДЖСК* [*Cessna Finance Corporation v. Al Ghaith Holding Company PJSC*]. Арбітражний суд встановив, що відповідач порушив умови наданого позивачу поручительства, у якому він поручився за сплату лізингових платежів за певними

¹⁶ Див., наприклад: Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 23786 Сольгар Інк. проти Оакліф Холсам Фудз Інк. від 21 серпня 2019 року [*Solgar Inc. v. Oakleaf Wholesome Foods Inc.*, ICC Case No. 23786, Final Award, 21 August 2019], пп. 122-128; Арбітражне рішення у справі МАС № 17521/VRO Роберт Бош ГМБХ та Роберт Бош С.А.С. проти Ханівол Інтернешнл Інк. від 30 листопада 2011 року [*Robert Bosch GMBH and Robert Bosch S.A.S. v. Honeywell International Inc.*, ICC Case No. 17521/VRO, Award, 30 November 2011], п. 91; Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 24178/МК Гаваї Пасіфік Телепорт Л.П. проти Ператон Говермент Ком’юнікейшнз Інк. від 22 червня 2020 року [*Hawaii Pacific Teleport L.P. v. Peraton Government Communications Inc.*, ICC Case No. 24178/МК, Final Award, 22 June 2020], п. 108; Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 19397/AGF/ZF/RD Цессана Файненс Корпорейшн проти Аль Гаїт Холдінг Компані ПДЖСК від 26 жовтня 2015 року [*Cessna Finance Corporation v. Al Ghaith Holding Company PJSC*, ICC Case No. 19397/AGF/ZF/RD, Final Award, 26 October 2015], п. 227.

¹⁷ Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 23786 Сольгар проти Оакліф від 21 серпня 2019 року [*Solgar Inc. v. Oakleaf Wholesome Foods Inc.*, ICC Case No. 23786, Final Award, 21 August 2019].

¹⁸ Рішення та наказ Верховного суду штату Нью-Йорк, округ Нью-Йорк від 2 грудня 2019 року [*Decision and Order of The Supreme Court of The State of New York, New York County, on Motion to Confirm The Award dated 2 December 2019*].

договорами лізингу. Арбітражний суд, серед іншого, вказав у резолютивній частині, що відповідачу “наказано сплатити” (англійською “ordered to pay”) заборгованості за договорами лізингу¹⁹. В подальшому, Окружний суд південного округу Нью-Йорку, визнаючи рішення та надаючи дозвіл на його виконання, зазначив у резолютивній частині, що “заявник ... може стягнути [англійською “shall recover”] та негайно виконати проти боржника [англійською “and immediately executes”] ... (i) основну суму боргу в 41 168 134,19 доларів США”.²⁰

30. У зазначених справах суди сформулювали резолютивну частину таким чином, щоб вона відображала правову суть арбітражного рішення – стягнення грошової суми з боржника, хоча і не відобразили резолютивну частину дослівно у тій самій формі, у якій вона була викладена в арбітражному рішенні.

с. Висновок

31. Таким чином, Робоча Група УАА підкреслює, що задля дотримання мети Конвенції щодо простого та ефективного виконання арбітражних рішень, українські суди при визнанні та наданні дозволу на виконання мають передбачити такий спосіб виконання, який відповідатиме суті виконуваного арбітражного рішення. У випадку із Арбітражним Рішенням, із урахування наявної інформації про Арбітражне Рішення та описаної вище практики арбітражних трибуналів МАС при МТП та іноземних судів, суть Арбітражного Рішення полягає у стягненні із Боржника на користь Стягувача коштів, присуджених арбітражним трибуналом за наслідками розгляду договірному спору між Стягувачем та Боржником.

¹⁹ Остаточне арбітражне рішення у справі МАС № 19397/AGF/ZF/RD Цессана Файненс Корпорейшн проти Аль Гаїт Холдінг Компані ПДЖСК від 26 жовтня 2015 року [Cessna Finance Corporation v. Al Ghaith Holding Company PJSC, ICC Case No. 19397/AGF/ZF/RD, Final Award, 26 October 2015], п. 227.

²⁰ Рішення Окружного суду південного округу Нью-Йорку від 17 травня 2021 року [Judgment of the United States District Court for the Southern District of New York, 17 May 2021].

2. Перспективи виконання рішень зобов'язального характеру про сплату грошових коштів

32. Завершальною стадією судового провадження є виконавче провадження. Одним із основних завдань виконавчого провадження є забезпечення виконання остаточного судового рішення. При цьому, велику роль у можливості фактичного виконання судового рішення грає те, який спосіб виконання рішення встановить суд у виконавчому листі.
33. Як зазначено у Розділі III вище, ухвалою від 27 вересня 2021 року у цій Справі Київський апеляційний суд постановив, серед іншого, видати виконавчий лист “про зобов'язання [Боржника] ... сплатити на користь” Стягувача визначені грошові суми.
34. З огляду на аналіз мети та принципів Нью-Йоркської Конвенції, описаних у Розділі V.1 вище, Робоча Група дослідила, наскільки видача виконавчого листа “про зобов'язання сплатити” забезпечить реальне виконання Арбітражного Рішення, за якими боржника зобов'язано сплатити стягувачу грошові кошти.

а. Природа та спосіб виконання рішень зобов'язального характеру

35. Враховуючи формулювання, використані Київським апеляційним судом у резолютивній частині ухвали від 27 вересня 2021 року, ухвала підлягатиме виконанню як рішення “за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення”. Порядок виконання таких рішень зобов'язального характеру відрізняється від порядку виконання рішень про стягнення коштів із боржника і регулюється окремо статтею 63 Закону про Виконавче Провадження.
36. Умовно, порядок виконання рішень зобов'язального характеру можна поділити на такі стадії:

Стадія 1 (частини 1 та 2 статті 63 Закону про Виконавче Провадження)

Виконавець перевіряє виконання рішення боржником на наступний робочий день після закінчення 10 робочих днів після відкриття виконавчого провадження. Якщо рішення не виконане без поважних причин, виконавець виносить постанову про накладення на боржника штрафу, у якій зазначає вимогу виконати рішення протягом 10 робочих днів та попереджає про кримінальну відповідальність. Розмір штрафу може становити від 100 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян в залежності від статусу боржника²¹.

Стадія 2 (частина 3 статті 63 Закону про Виконавче Провадження):

Після закінчення строку, визначеного у постанові про накладення штрафу, виконавець повторно перевіряє виконання рішення боржником.

Якщо рішення знову не виконане без поважних причин, в залежності від того, чи може рішення бути виконане без участі боржника чи ні, виконавець може вчинити наступні дії:

²¹ Відповідно до частини 1 статті 75 Закону про Виконавче Провадження, у разі невиконання без поважних причин у встановлений виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі виконавець виносить постанову про накладення штрафу на боржника - фізичну особу у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на боржника - юридичну особу - 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та встановлює новий строк виконання.

- якщо рішення може бути виконане без участі боржника – надіслати органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та вжити заходів примусового виконання рішення (Стадія 2.1), або
- якщо рішення не може бути виконане без участі боржника – надіслати органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та винести постанову про закінчення виконавчого провадження (Стадія 2.2).

Додатково до дій на Стадіях 2.1 та 2.2, виконавець також може накладати на боржника штраф у подвійному розмірі від накладеного під час Стадії 1²².

37. Крім того, необхідно враховувати, що зобов'язальні рішення належать до рішень немайнового характеру. Серед іншого, на це прямо вказує те, що стаття 63 Закону про Виконавче Провадження входить до Розділу VIII “Виконання рішень немайнового характеру” цього Закону та встановлює загальний порядок виконання рішень, які зобов'язують боржника до вчинення певних дій. У статтях 64 – 67 Розділу VIII “Виконання рішень немайнового характеру” конкретизуються види зобов'язальних рішень (зокрема, це можуть бути рішення про відібрання дитини, встановлення побачення з дитиною, усунення перешкод у побаченні з дитиною, про поновлення на роботі, про виселення боржника, про вселення стягувача).
38. При цьому, чинне законодавство прямо не визначає, чи можна майнові, по своїй суті, рішення (тобто, кінцевою метою яких є стягнення із боржника грошових коштів) виконувати як зобов'язальні рішення (тобто такі, для яких передбачений порядок виконання як для рішень немайнового характеру).
39. Комплексний аналіз порядку, передбаченого статтею 63 Закону про Виконавче Провадження та практики Верховного Суду щодо застосування цієї статті щодо рішень зобов'язального характеру, якими боржника зобов'язано сплатити стягувачу грошові кошти, вказує на низку проблем із забезпеченням реального виконання таких судових рішень.
 - b. Ризик неможливості вжиття заходів примусового виконання рішення*
40. Як описано вище, для того, щоб реалізувати Стадію 2, виконавець має визначити, чи може рішення бути виконане без участі боржника. Проте чинне законодавство про виконавче провадження не надає чітких роз'яснень щодо того, на підставі яких ознак виконавець може це зробити.
41. Якщо під час Стадії 2 виконавець дійде до висновку, що виконати рішення про зобов'язання боржника сплатити грошові кошти можна без участі боржника, виконавець має право перейти до Стадії 2.1 та вжити заходів примусового виконання рішення.
42. Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 10 Закону про Виконавче Провадження, заходами примусового виконання рішень є звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі

²² Відповідно до частини 1 статті 75 Закону про Виконавче Провадження, у разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин виконавець у тому самому порядку накладає на нього штраф у подвійному розмірі та звертається до органів досудового розслідування з повідомленням про вчинення кримінального правопорушення.

якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами.

43. Частина 1 статті 48 Закону про Виконавче Проведення передбачає, що звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті, вилученні (списанні коштів з рахунків) та примусовій реалізації.
44. Отже, Закон про Виконавче Проведення в теорії передбачає можливість примусового виконання рішення про зобов'язання боржника сплатити стягувачу кошти шляхом стягнення цих коштів з боржника в примусовому порядку через механізм накладення арешту, вилучення майна (списання коштів з рахунків) та примусової реалізації майна.
45. Такий висновок підтверджується практикою Верховного Суду. Наприклад, у постанові від 16 грудня 2020 року у справі № 442/2633/19 Верховний Суд вказав таке щодо можливості виконання рішення про зобов'язання боржника сплатити кошти стягувачу:

“Суди попередніх інстанцій дійшли правильного висновку про залишення без задоволення скарги ОСОБА_1 через підстави тривалого невиконання боржником рішення суду, встановлення альтернативного способу виконання зобов'язання боржника перед стягувачем, можливості виконання судового рішення без участі боржника шляхом примусового стягнення відповідної суми коштів та достатності повноважень приватного виконавця для прийняття ним оскаржуваних постанов, винесених ним в межах Закону № 1404-VIII.

Оскільки боржником добровільно не виконується зобов'язання щодо сплати грошової компенсації, то необхідна сума може бути стягнута із ОСОБА_1 в примусовому порядку, що свідчить про те, що виконання судового рішення є можливим без участі боржника (шляхом звернення стягнення на належні йому майно та кошти в банківських установах)²³.
(**підкреслення** додано)

46. Разом з тим, відповідна позиція Верховного Суду не є одностайною. Навпаки, у своїх пізніших постановках Верховний Суд висловлював прямо протилежну думку. Наприклад, у постанові від 7 квітня 2021 року у справі № 759/2328/16-ц Верховний Суд зробив такий висновок щодо правомірності дій виконавця по реалізації Стадії 2 щодо рішень про зобов'язання боржника сплатити кошти стягувачу:

“Ні суд першої інстанції, ні апеляційний суд не врахували, що виконуючи виконавчий лист № 759/2328/16-ц, приватний виконавець без дотримання встановленого статтею 435 ЦПК України та Законом України «Про виконавче провадження» порядку змінив спосіб виконання рішення суду.

*Так, зі змісту резолютивної частини заочного рішення Святошинського районного суду міста Києва від 21 липня 2016 року, яке примусово виконувалося приватним виконавцем, чітко встановлено порядок його виконання, а саме **зобов'язання ОСОБА_1 повернути ПАТ «Національний кредит» грошові кошти** на накопичувальний рахунок банку.*

Зобов'язання боржника вчинити певні дії не є вимогою про звернення стягнення на майно або стягнення грошових коштів.

На відміну від Розділу VII «Порядок звернення стягнення на майно боржника» (статті 48-62) Закону України «Про виконавче провадження»,

²³ Постанова Верховного Суду від 16 грудня 2020 року у справі № 442/2633/19. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93879587>.

Розділ VIII «Виконання рішень немайнового характеру» (статті 63-67) цього Закону не надає виконавцю повноважень накладати арешт на майно та грошові кошти боржника.

Намагання приватного виконавця забезпечити виконання судового рішення за допомогою заходів (шляхом накладення арештів), які прямо не передбачені Розділом VIII Закону України «Про виконавче провадження», та без дотримання встановленого статтею 435 ЦПК України порядку зміни способу виконання рішення суду є втручанням у право боржника на розпорядження своїм майном.

При цьому ніщо не перешкоджало приватному виконавцю звернутися до суду з відповідною заявою в порядку статті 435 ЦПК України, але не змінювати самому спосіб виконання рішення суду”²⁴. (**підкреслення** додано)

47. Схожого висновку Верховний Суд також дійшов у постанові від 31 жовтня 2018 року у справі № 818/348/18, де зазначив таке:

*“З системного аналізу норм Закону України «Про виконавче провадження» випливає, що **єдиними заходами примусового виконання рішень зобов’язального характеру** є застосування штрафних санкцій до боржника та внесення подання (повідомлення) правоохоронним органам для притягнення боржника до відповідальності згідно з вищезазначеним Законом. **Інших заходів для примусового виконання рішень немайнового характеру законодавством не визначено.**”²⁵*

48. Таким чином, актуальна практика Верховного Суду дозволяє припустити існування високого ризику того, що якщо при виконанні рішення про зобов’язання Боржника сплатити кошти Стягувачу виконавець буде вчиняти дії, описані нами, як Стадія 2.1 у п. 36 вище (тобто, накладе арешт на кошти Боржника та спише їх із рахунків Боржника на користь стягувача, реалізує майно тощо), Боржник зможе визнати такі дії виконавця протиправними та скасувати їх в судовому порядку. Тобто, існує високий ризик неможливості реального та ефективного виконання такого рішення (а отже і Арбітражного Рішення).

с. Ризик неможливості зміни способу виконання рішення

49. У постанові від 7 квітня 2021 року у справі № 759/2328/16-ц Верховний Суд, серед іншого, вказав на те, що виконавець мав звернутися до суду із заявою про зміну способу виконання судового рішення в порядку статті 435 ЦПК України.
50. У свою чергу, проаналізована нами практика Верховного Суду щодо зміни способу виконання рішень зобов’язального характеру свідчить про те, що такий спосіб також не є ефективним для Стягувача.
51. Зокрема, переглянувши рішення судів попередніх інстанцій щодо можливості зміни способу виконання такого рішення, у постанові від 4 травня 2020 року у справі № 2-1927/11 Верховний Суд дійшов такого висновку:

²⁴ Постанова Верховного Суду від 7 квітня 2021 року у справі № 759/2328/16-ц. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96207874>.

²⁵ Постанова Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року у справі № 818/348/18. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77586304>.

“У ході примусового виконання вказаного рішення суду було з’ясовано, що боржник за місцем реєстрації не знаходиться і його місцезнаходження невідоме, а тому, **оскільки рішення суду за своєю суттю носить зобов’язальний характер, за яким боржник зобов’язаний вчинити певні дії, тобто повернути грошові кошти**, воно не може бути виконане без участі боржника, місцезнаходження якого встановити неможливо. З огляду на вищевикладені обставини вважала, що є всі підстави для зміни способу і порядку виконання рішення суду, а саме необхідно змінити спосіб виконання рішення суду із зобов’язального про повернення грошових коштів на рішення про стягнення тієї самої суми грошових коштів. [...]

Проте, вищенаведені заявником обставини не є підставами для зміни способу та порядку виконання рішення суду у розумінні статті 435 ЦПК України, оскільки змінюють спосіб захисту порушеного права, що передбачений статтею 16 ЦК України, який при вирішенні спору обирає позивач.

Отже, суди дійшли правильного висновку про відмову у задоволенні заяви ОСОБА_2, оскільки остання просить змінити спосіб виконання судового рішення із зобов’язання повернути кошти на їх стягнення, що фактично змінить рішення суду по суті внаслідок зміни обраного раніше позивачем способу судового захисту, передбаченого статтею 16 ЦК України”²⁶.
(**підкреслення** додане)

52. Таким чином, зміна способу виконання рішення зобов’язального характеру про сплату грошових коштів на Стадії 2.1 також не вбачається ефективним способом забезпечення реального виконання відповідного рішення суду.

d. Ризик закінчення провадження

53. Альтернативно, на Стадії 2 виконавець може вирішити, що виконати рішення без участі боржника неможливо. У такому випадку відповідно до вимог частини 3 статті 63 Закону України про Виконавче Провадження, виконавець зобов’язаний закрити виконавче провадження без фактичного виконання (Стадія 2.2).

54. Незважаючи на те, що нам відомі випадки успішного оскарження таких постанов, вірогідність закриття виконавчого провадження та подальша необхідність оскаржувати у суді дії виконавця суттєвим чином може ускладнити та затягнути процес виконання рішення суду.

e. Висновок

55. Основним заходом впливу на боржника при виконанні рішень зобов’язального характеру є відносно невеликі штрафи, а також передання інформації щодо невиконання рішення суду до правоохоронних органів.

56. Застосування інших заходів впливу щодо виконання судових рішень зобов’язального характеру, за якими боржника зобов’язано сплатити стягувачу грошові кошти, є вкрай проблематичним, що ставить стягувачів у патову ситуацію. Це пов’язано із високим ризиком не визнання судами України правомірності дій виконавця щодо звернення стягнення на майно боржника у примусовому порядку, та – альтернативно – ризиком закриття виконавчого провадження.

²⁶ Постанова Верховного Суду від 4 травня 2020 року у справі № 2-1927/11. Доступ за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89130516>.

57. Відповідно, інструментарій виконавця, яким він може оперувати при забезпеченні виконання рішень забезпечувального характеру, за якими боржника зобов'язано сплатити стягувачу грошові кошти, є вкрай обмеженим. Іншими словами, чинне законодавство про виконавче провадження просто не передбачає ефективної процедури виконання таких рішень. Це може вказувати на те, що законодавець не передбачав в принципі можливості видачі виконавчих листів, метою яких є стягнення коштів (майновий характер), у формі виконавчих листів зобов'язального характеру (немайновий характер).
58. Як було зазначено, у п. 31 вище, Робоча Група на підставі наявної у неї інформації розуміє, що суттю Арбітражного Рішення є саме стягнення певної грошової суми із Боржника на користь Стягувача, а не виконання Стягувачем якихось інших дій / зобов'язань або утримання від виконання Стягувачем якихось дій / зобов'язань. У такому разі, з огляду на наведений вище аналіз, саме видача виконавчого листа про стягнення коштів із Боржника, а не про зобов'язання Боржника вчинити певні дії вбачається як таке, що відповідатиме засадам виконавчого провадження та дозволить ефективно стягнення коштів із Боржника.

3. Огляд рішень українських судів щодо визнання та надання дозволу на виконання іноземних арбітражних рішень у розрізі формулювань резолютивних частин та виконавчих листів

59. Українські суди неодноразово розглядали питання визнання та надання дозволу на виконання арбітражних рішень МАС при МТП. У цьому розділі Робоча Група наводить приклади рішень українських судів у розрізі використання формулювань в ухвалах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

a. Справа Тодіні Коструціоні Дженералі С.п.А

60. Арбітражний трибунал за Регламентом МАС при МТП виніс два арбітражні рішення у справі № 22628/МНМ за позовом Італійської будівельної компанії Тодіні Коструціоні Дженералі С.п.А проти Державного агентства автомобільних доріг України – перше часткове рішення від 26 червня 2018 року²⁷ та друге часткове рішення від 30 січня 2019 року²⁸. Щодо обох рішень було ініційовано справи про визнання та надання дозволу на виконання на території України.
61. Рішення судів України не містили дослівного відтворення резолютивної частини першого часткового рішення від 26 червня 2018 року. Із судових рішень Робоча Група УАА розуміє, що резолютивною частиною другого часткового арбітражного рішення від 30 січня 2019 року було “*наказано відповідачу сплатити на користь позивача суму*” грошових коштів.
62. Ухвалами Київського апеляційного суду від 3 жовтня 2019 року та 17 жовтня 2019 року відповідно, які були залишені в силі постановами Верховного Суду, визнано та надано дозвіл на виконання обох часткових рішень Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торговій палаті. В резолютивній частині обох ухвал Київський апеляційний суд, визнаючи та надаючи дозвіл на виконання арбітражних рішень ухвалив “*видати виконавчий лист про виконання [арбітражного рішення] про стягнення [суми коштів]*”.

b. Справа Унікредит Банк Акціонгезелльшафт

63. 04 червня 2018 року арбітражний трибунал за Регламентом МАС при МТП виніс арбітражне рішення у справі № 22500/МНМ Унікредит Банк Акціонгезелльшафт до Публічного акціонерного товариства “Автомобільна компанія “Богдан Моторс”. Щодо арбітражного рішення було ініційовано справу про визнання та надання дозволу на виконання на території України²⁹.
64. Із судових рішень Робоча Група УАА розуміє, що у резолютивній частині арбітражного рішення у справі № 22500/МНМ було “*наказано Публічному акціонерному товариству “Автомобільна Компанія “Богдан Моторс” виплатити заявнику суму*” грошових коштів.
65. Ухвалою Київського апеляційного суду від 12 лютого 2020 року, яка була залишена в силі постановою Верховного Суду, визнано та надано дозвіл на виконання арбітражного

²⁷ Ухвала Київського апеляційного суду від 3 жовтня 2019 року у справі № 824/235/2018, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84813852>, залишена в силі постановою Верховного Суду від 6 лютого 2020 року, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87527671>.

²⁸ Ухвала Київського апеляційного суду від 17 жовтня 2019 року у справі № 824/99/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85007911>, залишена в силі постановою Верховного Суду від 28 травня 2020 року, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89621424>.

²⁹ Ухвала Київського апеляційного суду від 12 лютого 2020 року у справі № 824/198/19, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87793109>, залишена в силі постановою Верховного Суду від 24 вересня 2020 року, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91854921>.

рішення. В резолютивній частині своєї ухвали Київський апеляційний суд ухвалив “визнати і надати дозвіл на виконання [арбітражного рішення] про стягнення боргу” та “видати виконавчий лист згідно [арбітражного рішення] про те, що [боржник] повинен виплатити [стягувачу] загальну суму” грошових коштів.

c. Справа Індумет Лімітед

66. Арбітражний трибунал за Регламентом МАС при МТП виніс два арбітражні рішення у справі № 24135/МНМ/НВН за позовом компанії Індумет Лімітед до ПАТ “Дніпровський металургійний комбінат” та ПАТ “Алчевський металургійний комбінат” – часткове рішення від 8 вересня 2020 року та остаточне рішення від 24 грудня 2020 року. Щодо обох рішень було ініційовано справи про визнання та надання дозволу на виконання на території України.
67. Із судових рішень Робоча Група УАА розуміє, що резолютивною частиною часткового рішення арбітражний трибунал “наказав [відповідачам] сплатити позивачу суму” грошових коштів. Резолютивною частиною остаточного рішення арбітражний трибунал також “наказав [відповідачам] сплатити позивачу суму” грошових коштів.
68. Ухвалою Київського апеляційного суду від 13 вересня 2021 року визнано та надано дозвіл на виконання обох арбітражних рішень та видано виконавчі листи на примусове виконання обох арбітражних рішень. В резолютивній частині Київський апеляційний суд зазначив про визнання обох арбітражних рішень “про стягнення” з відповідачів суми грошових коштів. Дана ухвала знаходиться на перегляді Верховного Суду в апеляційному порядку, однак питання формулювання резолютивної частини ухвали не розглядається.
69. Отже, при постановленні ухвал про задоволення заяв стягувачів про визнання та надання дозволу на виконання арбітражних рішень за Регламентом МАС при МТП, резолютивною частиною яких арбітражний суд “наказав сплатити” грошові кошти на користь стягувача, українські суди використовують термін “стягнення” та похідні цього терміну у резолютивних частинах таких ухвал.

d. Огляд практики щодо визнання та виконання рішень, постановлених іншими арбітражними інституціями або арбітражами ad hoc

70. Арбітражні трибунали, сформовані відповідно до арбітражних регламентів інших арбітражних установ також вживали різноманітні терміни в резолютивних частинах арбітражних рішень, що передбачали стягнення коштів з боржників з тієї чи іншої підстави. Як вже було зазначено Робочою Групою УАА у п. 26, арбітражні регламенти більшості арбітражних установ не передбачають правил або вимог до оформлення резолютивних частин і такі формулювання будуть у значній мірі залежати від обставин справ та застосовного права.
71. У рішеннях, Арбітражні трибунали вживали наступні терміни: “присуджено сплатити” (рішення Німецької арбітражної установи),³⁰ “повинен сплатити” (рішення Німецької морської асоціації арбітражу),³¹ “присуджено відшкодування шкоди” (рішення

³⁰ Ухвала Дніпровського районного суду м. Києва від 17 серпня 2015 року у справі № 755/6749/15-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/52726999>.

³¹ Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва від 1 липня 2016 року у справі № 761/37045/15-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/58807515>.

Вільнюського комерційного арбітражного суду),³² “повинен компенсувати” (рішення Центр арбітражу та посередництва торгівельних палат Швейцарії)³³ тощо.

72. Для повної репрезентативності оглянутої судової практики, Робоча Група звертає увагу Суду на Ухвалу Солом'янського районного суду м. Києва у справі № 760/15056/14-ц від 15 червня 2015 року³⁴. У ній розглядалося визнання та виконання в Україні рішення арбітражу за арбітражними правилами ЮНСІТРАЛ, у якому було встановлено, що відповідач (боржник) “зобов'язаний сплатити” певні суми стягувачу. Суд зазначив таке щодо формулювання резолютивної частини рішення:

*“Між тим, ч. 1 п. 12 постанови Пленуму Верховного суду України № 12 від 24.12.1999 року «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» чітко визначено, що клопотання про визнання й виконання рішень іноземних судів (арбітражів) суд розглядає у визначених ними межах і **не може входити в обговорення правильності цих рішень по суті, вносити до останніх будь-які зміни.***

*Таким чином, **суд позбавлений права змінювати чи переглядати рішення при розгляді клопотання про визнання і виконання рішення іноземного суду,** що також стосується і самостійного визначення твердої суми до сплати **та порядку виконання рішення шляхом примусового стягнення коштів з боржника, а не примусу до зобов'язання.** Вимога ж Стягувача про стягнення з Боржника, сформульована в Клопотанні, не є тотожною з зобов'язанням Боржника, яке визначене у Арбітражному рішенні, що прямо суперечить зазначеним вище вимогам законодавства України. Тому в цій частині клопотання задоволенню не підлягає”. (підкреслення додано)*

73. Хоча Робоча Група погоджується із посиланням суду на недопустимість втручання у суть іноземних арбітражних рішень в рамках процедури визнання та виконання, на думку Робочої Групи УАА, видача щодо іноземних арбітражних рішень, якими боржника “зобов'язано сплатити” певну грошову суму виконавчого документа про стягнення такої суми не порушуватиме принцип невтручання у арбітражне рішення. По-перше, як пояснюється у п. вище, поняття “зобов'язання сплатити” передбачає обов'язкову сплату грошей боржником на підставі рішення, що за своєю суттю тотожне концепції стягнення. По-друге, видача такого виконавчого листа не втручатиметься у суть арбітражного рішення, бо не змінювати а не підстави такого рішення, ані його наслідки (сплата грошей боржником на користь кредитора). Як показують приклади у п. 28-29 вище, суди інших країн-учасниць Нью-Йоркської Конвенції аналогічно підходять до цього питання. По-третє, як було розглянуто у п. 32-58 вище, саме видача виконавчого документа про стягнення, а не зобов'язання вчинити дії, забезпечує ефективне та реальне виконання рішень, за яким боржник має сплатити кошти стягувачу, що, у свою чергу, відповідає меті Нью-Йоркської Конвенції.

³² Ухвала Києво-Святошинського районного суду Київської області від 08 листопада 2017 року у справі № 362/1240/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/70168574>.

³³ Ухвала Київського апеляційного суду від 21 березня 2019 року у справі № 761/22964/17, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80752036>.

³⁴ Ухвала Солом'янського районного суду м. Києва від 15 червня 2015 року у справі № 760/15056/14-ц, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/45255501>, питання термінології в апеляційному порядку не розглядалося.

е. Висновки

74. У більшості випадків українські суди використовують термін “стягнути” в абзаці резолютивної частини судового рішення, що стосується визнання та надання дозволу на виконання іноземного арбітражного рішення та / або абзаці щодо видачі виконавчого листа. Такий підхід, на думку Робочої Групи, відповідає і Нью-Йоркській Конвенції і Закону про Виконавче провадження з підстав, наведених у п. 74 вище.

* * *

VI. ВИСНОВКИ

75. На підставі наведеного у Розділі V цього Висновку аналізу, Робоча Група УАА може зробити такий висновок щодо питання, окресленого у Розділі III цього Висновку:

При розгляді Справи першочергове значення та переважну силу має Нью-Йоркська Конвенція, метою якої є просте та ефективне виконання іноземних арбітражних рішень, і яка надає перевагу виконанню таких рішень (англійською “pro-enforcement bias”).

З огляду на формулювання Арбітражного Рішення та практику МАС при МТП та іноземних судів, виконання Арбітражного Рішення полягає у стягненні визначених Арбітражним Рішенням грошових коштів із Боржника на користь Стягувача.

Враховуючи особливості виконання рішень зобов’язального характеру за Законом про Виконавче Проведення, формулювання резолютивної частини остаточного рішення у Справі (і, відповідно, виконавчого документа) як зобов’язання Боржника сплатити, а не як стягнення коштів із Боржника, несе ризики неможливості ефективного виконання судового рішення.

Втім, Робоча Група УАА не бачить жодних підстав за українським правом чи Нью-Йоркською Конвенцією, через які резолютивна частина остаточного судового рішення у Справі та, відповідно, виконавчий документ, не передбачали б саме стягнення коштів із Боржника.

76. Робоча Група УАА переконана, що наведені висновки відповідають не лише приписам конкретних положень українського законодавства, включно із Нью-Йоркською Конвенцією, але й загальним засадам та принципам регулювання арбітражу які є загальновизнаними у світі. Як продемонстровано у Розділі V, аналіз Робочої Групи спирається на доктрину та практику широкого кола країн-учасниць Нью-Йоркської Конвенції.

* * *